

H. J. A. A. M. VAN GOOR, commissaris van politie te Haarlem, herdacht den 1en Januari zijn 40-jarig jubileum.

P. D. JACOBS †, lid van het Kerkbestuur der Nederl. Israel. Gemeente en van verscheidene Israel. liefdadigheidsverenigingen is op 90-jarigen leeftijd overleden.

jaar oud en veel geld waard zijn. Een vriend van hem heeft ze meegebracht uit Japan. Ik geloof dat ie een klap van den molen beetheeft."

"Planten in potten!" zei Mie. "Hoe groot zijn ze?"

"Wel, ze zijn een paar voet hoog!"

"En zijn ze meer dan honderd jaar oud?" vroeg Mie.

"Dat zegt ie ten minste, maar ik geloof dat hij kindsch is."

Mie was echter nieuwsgierig geworden en besloot eens naar de planten te gaan kijken. Onderweg vertelde ze het aan haar broer, den bakker. Zoo verspreidde het nieuwtje zich en achtereenvolgens kwamen de zoons en dochters den ouden man bezoeken en hoorden het verhaal van de kostbare planten en lachten er om. Piet vond zijn vader druk bezig den planten een naam te geven en vertelde bij zijn thuiskomst aan zijn vrouw: "De ouwe gek heeft elke plant naar een van ons genoemd."

"Hij deed wijzer als hij ze verkocht!" antwoordde zijn vrouw. "Als 't waar is dat ze zoo duur zijn, dan geef je den oude geen halven cent voor ondersteuning, hoor!"

Piet lachte. "Ze zijn natuurlijk niets waard. Ik geef geen kwartje voor 't stuk."

"Wat is vader toch van plan?" vroeg Jans aan haar man en deze ging naar dikke Bet, maar die wist van niets.

Zijn schoonvader, die hem zag, vroeg hem eens naar zijn planten te kijken en zei hem dat het zeldzame oosterse voortbrengselen waren.

"Kijk deze eens! Die heb ik naar Bet genoemd: „Elisabeth Christina." Dat is een heel dure. Die is wel twaalfduizend gulden waard!"

"En die van mijn vrouw?" vroeg de man van Jans.

"Dat weet ik niet precies. Die kan van f 100 tot f 6000 opbrengen."

"Wat gaat u er mee doen?"

"Heb geduld en wacht je beurt af!" antwoordde de oude.

"Als u ze nu eens verkocht, dan zou Jans niet meer uit werken behoeven te gaan."

"Ja, en mijn lieve kinderen hebben geen cent voor hun ouden vader over?" antwoordde Janus grimlachend.

Intusschen verliep de tijd. Dikke Bet waschte en streek om haar ouden vader te onderhouden.

Een jaar later trouwde ze met Hein Verschut, die een weinig geld bespaard had. Ze huurden een grotere woning en namen vader mee. Van nu af kwam de zorg voor den ouden man op de schouders van Hein.

Den daaropvolgenden winter blies de oude Janus den laatsten adem uit, diep betreurd door dikke Bet. Kort daarop vervogde zich een heer aan de woning van Hein Verschut.

ingevallen was, hadden ze niet erger verschrikt kunnen opspringen, Sander uit zijn lammen stoel, Bram van het manke bed. Even bleven ze elkaar aankijken, toen stoven ze allebei naar de deur, en kwamen zoo volkomen precies gelijktijdig in den deurpost aan, dat ze, elkaar niet kunnend passeeren, gedurende een ondeelbaar oogenblik in de nauwe opening bleven vastzitten. Bram was het eerst bij het deurtouw, rukte.

"Róbjin!" galmde de basstem van een brievenbesteller diep uit den donkeren afgrond van het trappengat naar omhoog.

"Kien!" gilte Bram ineens met een schelle sopraan, alsof de zenuwen hem plotseling op de stembanden geslagen waren. Met pakte hij de leuning, en wilde een aantal treden tegelijk omlaag springen, maar in de razende haast nam hij zijn sprong te ver, en, vergemakkelijkt door de spiegelgladde vettigheid van de leuning, schoot hij ineens een heele verdieping tegelijk af, snel als een momentopname.

Sander volgde hem. Halverwege de tweede trap werd hij bijna omvergelopen door Bram, die driftig aan een brief morrelde. Sander keerde zich ijlings om en rende hem achterna. Boven gekomen rukten ze den brief met vereende krachten open, zoodat ieder hunner een stuk ervan, ongeveer de helft, in de hand hield. Ze legden de helften tegen elkaar, en lazen. De brief was van Magnus. Bij het zien van het vetgedrukte briefhoofd werden de vrienden reeds duizelig. Maar toen de inhoud tot hen doordrong, werden ze bevangen van iets heel ergs; waanzin is het woord niet, maar het leek er sprekend op. Ze omarmden elkaar en ze omarmden zichzelf, ze duikelden over hun hoofden gelijk parterre-acrobaten, en rolden als groote voetballen langs den houten vloer, als door een wonder niet opgeslokt door den goal van het diepe duistere trappengat, wat hun onverbiddelelike dood betekend had. Eindelijk gingen ze zitten, Sander in den lammen stoel, Bram op het manke bed, en ze keken vandaar elkander

DE RIVALEN.

DIE HAGHESPELERS.

DOOR RICH. BENSLEY SHERIDAN.

U kunt Uwe dochters er gerust mee naar toe nemen, Mevrouw! Niets is er in dat stuk, dat ook maar de minste aanleiding zal geven, dat zij 's avonds naden schouwburg, in haar bed wakker zullen liggen, peinzende over sommige haar onbegrijpelijk schijnende levenswaarheden. Van die waarheden, die gelanceerd onder het spel, zorgzame moeders even 'n snellen blik op hunne in rose en zegroene tulle gehulde bevelingen doen werpen, waarin even 'n angstig „zou ze dat misschien begrepen hebben" tintelt. Niets van dit alles. Moderne meisjes vinden dit meisje in dit stuk, stel ik me voor „dwaas romantisch". En het zou haar moeilijk vallen zich in te denken, in de moeilijkheden, die de ridder sans peur et sans reproche, de held Beverley, alias captain Absolute schiep, om zich de overwinning op het hart van Miss Lydia Languish, waardig te maken. De moeilijkheden, die onze meisjes en jongens heden ten dage te overwinnen hebben, zijn minder subtiel, dan deze romantische draadversperringen om 'n jonge-meisjes-ziel. De bekoring ervan ondergaat desondanks ieder die in de maalsleur van de hedendaagsheid nog niet de bekoring, van de sierlijke fijnheid van een libellendans, op 'n zomermorgen boven het stille wateroppervlak verloor. Alleen 'n jonge geest, — Sheridan was 23 jaar, toen hij het schreef — kon van de geschiedenis eener verliefdheid, zoo'n kleurig en tevens zoo'n luchtig beeld geven. Het stuk is vol heerlijke typen. Ten eerste de oude Absolute (Philip la Chapelle) en dan Lydia's tante, Mrs. Malaprop, wier namen reeds hun karakter uitbeelden. De oude vrouw, die zich van de vreemdste woorden bedient, en die allerongelukkigst gebruikt, is 'n bekend type. Deze twee willen Capt. Absolute laten huwen met Lydia, die het echter al „eens" is met Beverley, welke Beverley echter niemand anders is dan capt. Absolute in kwestie. Hieruit ontstaat de verwarring, die tot alle mogelijke dwaasheden voert. Te beschrijven is het stuk niet. Het hangt van dwaasheden en komische tafereelen aan. Is daarbij keurig aangekleed. Wat de handeling betreft, die zou voor 'n modern blijspel niet een acte stof hebben gegeven. Al van den aanvang af „hebben" ze elkaar. Daarover dus niet. De 14 tafereelen zijn als zoovele stappen op den vroolijken weg van dwaasheden en liefde. Het is 'n wandeling, zooals 'n modern blijspel 'n auto-rit is. Mevr. Emmy Vrede was 'n zeer echte Lydia. Ook Cor van der Lugt-Melsert, doet er uitstekend werk in, voorbeeldig bijgestaan door Cor Ruys en Gilhuys. Verheyen maakte 'n Shakespeariaanschen knecht. Tenslotte waren de costumes en décors, prettig om te zien en de menuet-muziek allervriendelijkst, net noodig om je in de stemming van het stuk te houden. Maar wat in het laatste tafereel, die rare boomen daar doen tusschen al de kleurrijkheid en prettige sierlijkheid van het geheel, dat met 'n keurige menuet eindigt, dat is mij onbegrijpelijk. Was het soms het symbool der hedendaagsche leelijkheid, als tegenstelling van al die gracielijke sierlijkheid van voorheen?

TOM SCHILPEROORT.

DE RIVALEN.
Ida Swais en Anton de Roemer.

Kolonel A. JONGKEES, † inspecteur der Marine, officier in de Oranje-Nassauorde, is op 75-jarigen leeftijd te Bussum overleden.

M. C. E. KRIENS, Kapelmeester te Parijs, nam bij het uitbreken van den oorlog als vrijwilliger dienst in het Fransche leger en is aan het Westelijke front gesneuveld.

Hij zei notaris te zijn en verzocht de verschillende broers en zusters bij elkaar te roepen. Dezen kwamen spoedig en nu las de notaris een testament voor. Het was kort. Ieder der zes kinderen kreeg een Japansche plant overeenkomstig den naam die op den pot stond. Dikke Bet kreeg bovendien nog f 1000. Tevens stond vermeld dat de planten niet aan vreemden mochten worden verkocht. Ieder erfgenaam moest zijn plant een jaar lang bewaren, dan zouden ze van den notaris een brief ontvangen, die eenige nadere inlichtingen zou verstrekken. Wilden ze de planten geen jaar bewaren, dan konden ze ze verkoopen aan hun zuster Bet.

Wat Piet, Mie, Kees, Jans en Dirk hierover te zeggen hadden, zal ieder duidelijk zijn. Natuurlijk waren allen het er over eens, dat dikke Bet geweten had, dat de oude nog duizend gulden bezat. De waarheid gebiedt echter te vertellen, dat Bet het evenmin wist als de anderen.

"Je hebt je spel goed gespeeld, huichelaarster!" zei Jans tot haar, „om vader in huis te nemen. En wat krijgen wij voor alles wat we aan den ouden vrek gedaan hebben?"

"In allen geval moeten we ons geld terug hebben!" riep Piet uit. Een eisch die door alle anderen werd ondersteund; en dikke Bet, in de goedheid van haar hart, zou aan dien onbillijken wensch voldaan hebben, als haar man er zich niet met kracht tegen verzet had.

"Jij kan voor mijn part mijn bloempot wel houden," riep Mie huilende uit.

"Verkoopen mag ik hem niet," zei Kees, „maar verbranden is niet verboden." En zijn pot opnemende smeed hij hem op het keukenvuur.

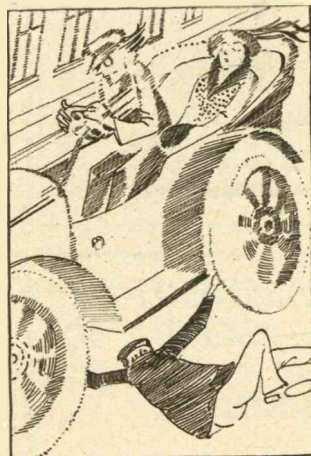
Jans gooidde haar plant in het water, Piet, die meer economie bezat, verkocht de zijne aan zijn zuster Bet. Dirk gaf zijn pot aan een zijner burens, die er later nog vijf gulden van maakte. Mie had de hare meegenomen en op het kippenhok gezet, waar hij op zekeren nacht door een of anderen landlooper gestolen werd.

Dikke Bet alleen behield haar plant en verzorgde die goed. Een jaar later kwam de beloofde brief: zij deed hem open en las: „Zoek in de wortels van de plant en gij zult f 12,000 aan bankpapier vinden." En werkelijk vond ze het bedrag in zeildoek gewikkeld.

Ook de anderen ontvingen een gelijksoortigen brief, maar het bedrag varieerde van f 500 tot f 1000. Daar ze echter hun planten niet meer hadden, konden ze ook niet in de wortels zoeken. De notaris had echter de nummers der banknoten, en, handelende volgens den wil van den overledene, overhandigde hij hun waarde aan dikke Bet. Onnoodig te zeggen, dat de andere leden der familie grooten lust gevoelden zichzelf voor het hoofd te slaan.

dag maakte Sander er een eind aan. Zoo'n leven was misschien goed voor Bram, die niets anders aan zijn hoofd had, — zoo ongeveer drukte Sander zich uit, — maar hij, die een contract met een kunstkooper in zijn zak droeg, had andere verplichtingen. Hij moest eindelijk weer eens aan het werk gaan. Zijn tijd was kostbaar De kunst was lang, het leven kort

Bram had gemeend, dat zijn vriend plotseling stapelgek geworden was. Wat moest hij met hem doen? Ijs, ijs op zijn hoofd? Een dwangcamisool? Wat had hij niet gegeven voor een dokter

Sander heeft al een partij wandelaars overreden, maar hij zorgt royaal voor de nagelaten betrekkingen.

Nu we dit schrijven, is het in het voorjaar van 1914. Sander verdient zoo veel geld als hij wil. Amerika, maar vooral Australië, slikt gretig zijn schilderstukken, of hoe men zijn producten noemen wil. Zijn uiterlijk is 'om van om te vallen. Hij woont in een paleis zoo schitterend als slechts gekroonde hoofden ze bezitten, en zijn snorrende prachtauto's gieren langs de straten als de westerstorm. Hij heeft al een heele partij wandelaars overreden, maar hij zorgt royaal voor de nagelaten betrekkingen, en hij hoeft daar heelemaal niet krom voor te liggen. Wat hij dan ook niet doet.